

HRVATSKO KATOLIČKO SVEUČILIŠTE

LUX VERA

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGRABIA

PLAN PROMICANJA RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA

2022. – 2027.

Zagreb, rujan 2022.

1. Zakonodavni, strateški i institucionalni okvir	0
2. Analiza postojećeg stanja na Hrvatskome katoličkom sveučilištu.....	2
2.1. Struktura studenata.....	2
2.2. Struktura znanstveno-nastavnog osoblja.....	4
2.3 Struktura administrativnog osoblja	6
3. Ciljevi i mjere za postizanje ciljeva	7
A. Ljudski potencijali	8
Cilj A.1. Harmonizacija osobnog života i poslovnih obaveza i odgovornosti.....	8
Cilj A.2. Usklađivanje poslovnog i privatnog života zaposlenika.....	8
B. Institucionalno upravljanje.....	9
Cilj B.1. Osnivanje tijela za ravnopravnost spolova	9
Cilj B.2. Ravnomjerna zastupljenost osoba prema spolu u tijelima upravljanja.....	9
C. Spolna ravnopravnost u učenju i poučavanju	10
Cilj C.1. Uporaba spolno osjetljivog jezika.....	10
Cilj C.2. Edukacija o posljedicama spolno uvjetovanog nasilja	10
Cilj C.3. Povećanje ravnopravnosti spolova na studijskim programima	10
Cilj C.4. Unaprjeđenje položaja studenata i studentica s djecom	11
Cilj C.5. Osnivanje i pokretanje Centra karijera	11
D. Znanstveno-istraživački rad	12
Cilj D.1. Održavanje ravnoteže u znanstveno-istraživačkom radu.....	12
E. Prevencija seksizma i spolnog uznemiravanja	12
Cilj E.1. Jačanje sustava i povećanje vidljivosti mehanizama za borbu protiv spolnog uznemiravanja.....	13

1. Zakonodavni, strateški i institucionalni okvir

Ravnopravnost spolova jedno je od temeljnih načela pravne stečevine Europske unije (dalje u tekstu: EU) i Republike Hrvatske (dalje u tekstu: RH), a osiguranje jednakih mogućnosti i suzbijanje spolne diskriminacije opći cilj i sastavni dio svih njezinih programa i politika.

Ravnopravnost spolova jedna je od najviših vrednota ustavnog poretka RH i jedna je od temelja za tumačenje Ustava RH. Ustav RH (NN, broj 56/90, 135/97,8/98, 113/00, 124/00,28/01, 41/01,55/01, 76/10, 85/10, 05/14) u članku 14. određuje da svatko u Republici Hrvatskoj ima prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama.

Zakonom o ravnopravnosti spolova utvrđuju se opće osnove za zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova kao temeljne vrednote ustavnog poretka RH te se definira i uređuje način zaštite od diskriminacije na temelju spola i stvaranje jednakih mogućnosti za žene i muškarce, čime je na definiranje i primjenu načela ravnopravnosti stavljen snažniji naglasak.

Prema definiciji ravnopravnosti spolova iz članka 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN, broj 82/08, 69/17), ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata.

Težnja promicanju ravnopravnosti spolova pronalazi svoje uporište u kršćanskoj antropološkoj viziji čovjeka *Muškarac i žena su s istovjetnim dostojanstvom „na sliku Božju“* (KKC 369). Istovjetno dostojanstvo muškarca i žene potkrijepljeno je ljudskim pravima koja su univerzalna, nepovrediva, nerazdvojiva i neotuđiva za svaku ljudsku osobu bilo muškarca ili žene (GS 12, 29). Štoviše, ta ista težnja pretače se u stvarnost promicanjem vrijednosti Socijalnog nauka Crkve kao što su opće dobro, ljudsko dostojanstvo te solidarnost i supsidijarnost u općim aktima Hrvatskoga katoličkog Sveučilišta (dalje u tekstu: Sveučilište) – Statutu, Pravilniku o ustroju i o radu, Etičkom kodeksu i Pravilniku o zaštiti dostojanstva studenata, koji utvrđuju da Sveučilište promovira i štiti ljudsko dostojanstvo te propisuju poštivanje ljudskih prava, integriteta i dostojanstva osobe, jednakosti i pravednosti, kao temeljnih načela djelovanja Sveučilišta i postupanja članova sveučilišne zajednice. Također, na Sveučilištu je imenovan i Povjerenik za zaštitu povrede ljudskog dostojanstva

Svatko može slobodno, ravnopravno i pod jednakim uvjetima, na način propisan zakonom i

Pravilnikom o ustroju i o radu, zasnovati radni odnos sa Sveučilištem ako ispunjava opće uvjete za zasnivanje radnog odnosa utvrđene zakonom i posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa.

Općim aktima Sveučilišta propisana je zabrana uznemiravanja i spolnog uznemiravanja, kao i zabrana izravne ili neizravne diskriminacije koja bi počivala na etničkom, nacionalnom, vjerskom, političkom, socijalnom, imovnom, obrazovnom, društvenom, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu i spolnoj osnovi.

Također, u opće akte Sveučilišta unesene su odredbe o obvezi zaštite i poštivanja dostojanstva i ravnopravnosti, kao i poštivanja temeljnih načela djelovanja Sveučilišta i odbacivanja svakog oblika nepravedne diskriminacije.

U sklopu Sveučilišta je, kao sastavnica Sveučilišta, ustanovljen Centar za promicanje dobrobiti ranjivih osoba, kao stručno-istraživačka i edukativna jedinica s ciljem promicanja dobrobiti i dostojanstva svake osobe te zaštite i brige za osobe potrebne zaštite. Centar različitim oblicima edukacija osposobljava studente i djelatnike u visokoškolskim i ostalim ustanovama te crkvenim ustanovama za sposobnost poštivanja dostojanstva, vrijednosti i vlastitih granica, kao i granica drugih osoba. Aktivnosti Centra za promicanje dobrobiti ranjivih osoba obuhvaćaju podizanje razine svijesti i povećanje osjetljivosti za prepoznavanje nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, stvaranje i njegovanje klime prihvaćanja, tolerancije i uvažavanja, definiranje procedura i postupaka za zaštitu od nasilja i reagiranja u situacijama nasilja, pružanje psihološke pomoći žrtvama i druge aktivnosti povezane s edukacijom i istraživanjem promicanja ljudskoga dostojanstva i zaštite ranjivih osoba.

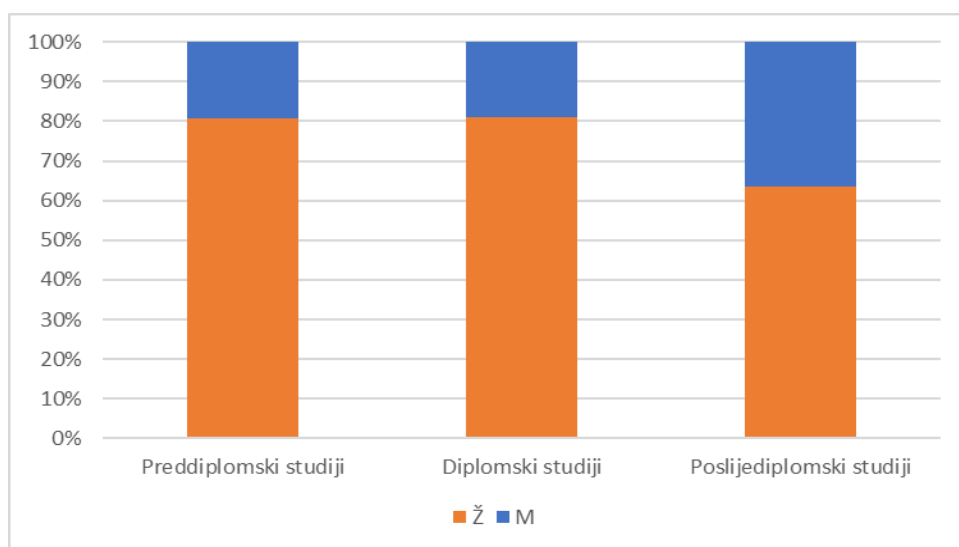
Na Sveučilištu djeluje i Centar za psihološko savjetovanje, kao stručno-istraživačka i edukacijska jedinica Sveučilišta koja pruža stručnu pomoć i podršku putem individualnog i grupnog savjetovanja. Centar za psihološko savjetovanje sastoji se od Savjetovališta za studente i Savjetovališta za zaposlenike i vanjske korisnike, a bavi se poslovima koji uključuju brigu za psihološku dobrobit i mentalno zdravlje zaposlenika i studenata, pružanjem psihološke pomoći i savjetovanja, organiziranjem različitih oblika edukacija i programa cjeloživotnog učenja, s ciljem unaprjeđenja dobrobiti zaposlenika i studenata, povećanja kvalitete života te prevencije razvoja psihičkih poremećaja.

Kako bi se ravnopravnost spolova, Ustavom Republike Hrvatske zajamčena vrednota, uvrstila među strateške ciljeve, Sveučilište donosi Plan promicanja ravnopravnosti spolova.

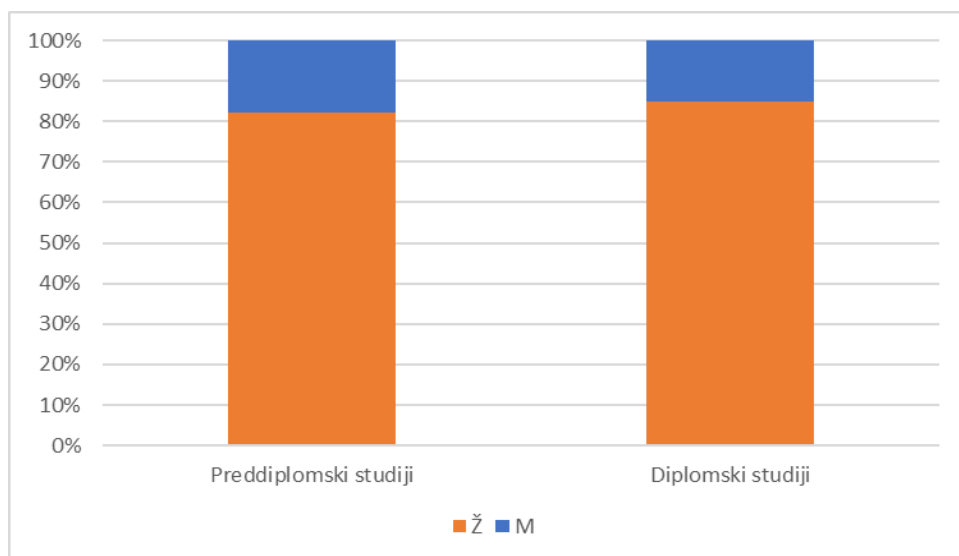
2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA NA HRVATSKOME KATOLIČKOM SVEUČILIŠTU

Na osnovi prikupljenih podataka Radna skupina napravila je analizu postojećeg stanja na Sveučilištu. Svrha analize je definiranje ključnih područja za donošenje ciljanih unaprjeđenja koja će doprinijeti promicanju spolne ravnopravnosti, ali i kulturi kvalitete općenito.

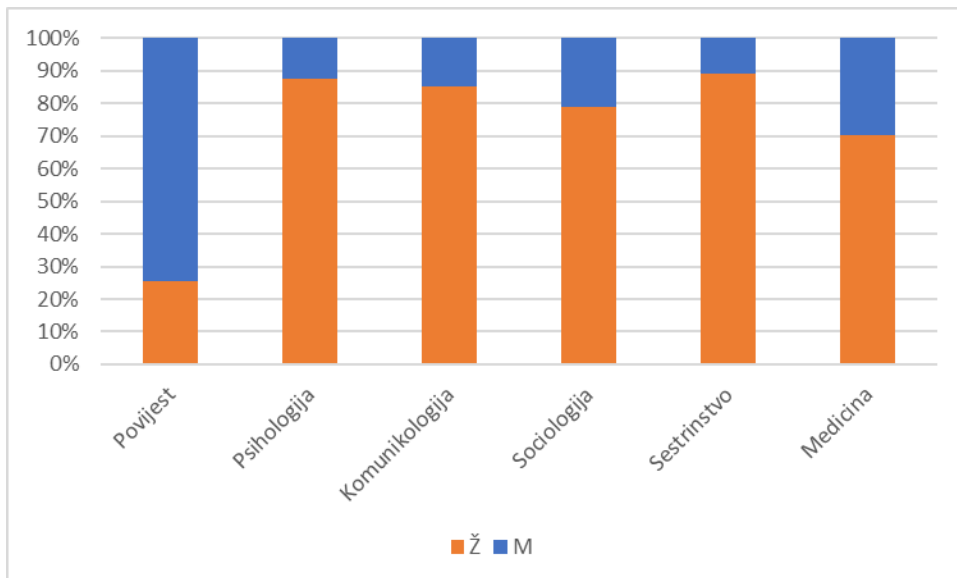
2.1. STRUKTURA STUDENATA

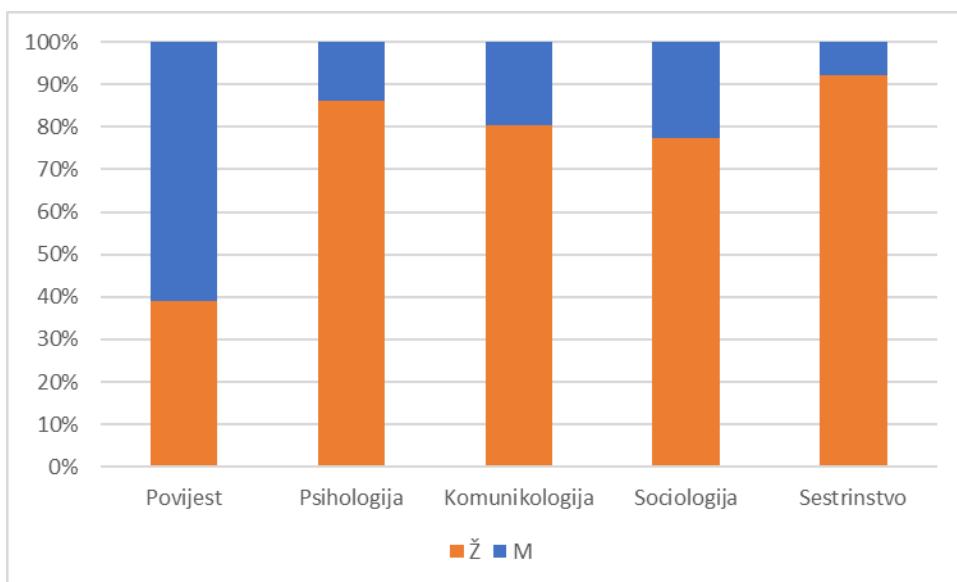
Slika 1. Struktura studenata u ak. god. 2021./2022. na svim studijima

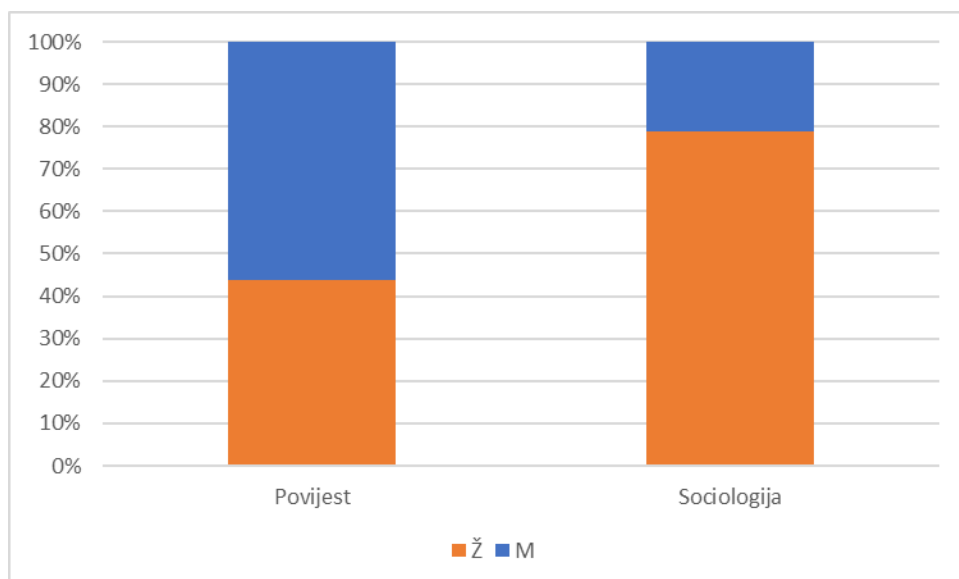
Slika 2. Struktura studenata u ak. god. 2020./2021. po završnosti studija

Slika 3. Struktura studenata na preddiplomskim studijima u ak. god. 2021./2022.

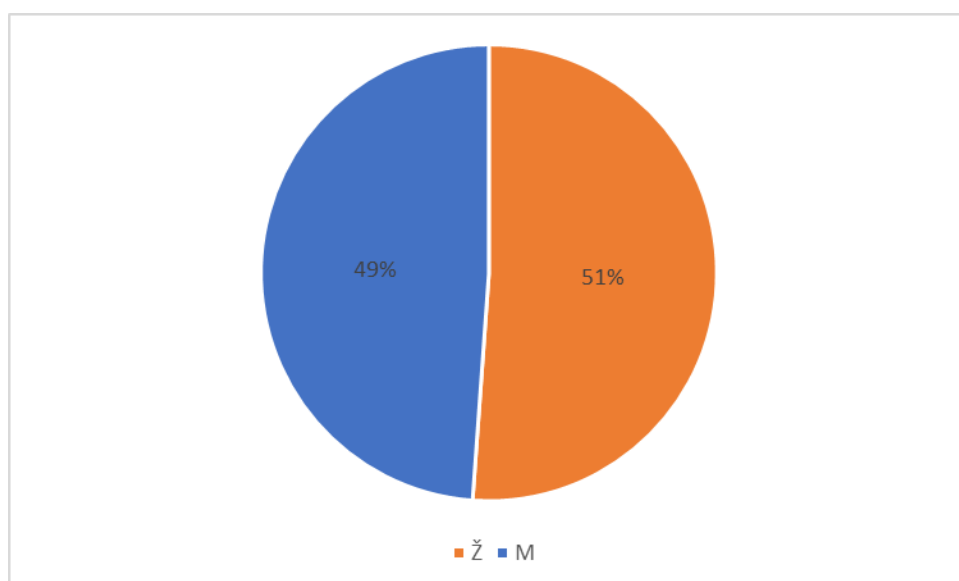

Slika 4. Struktura studenata na diplomskim studijima u ak. god. 2021./2022.

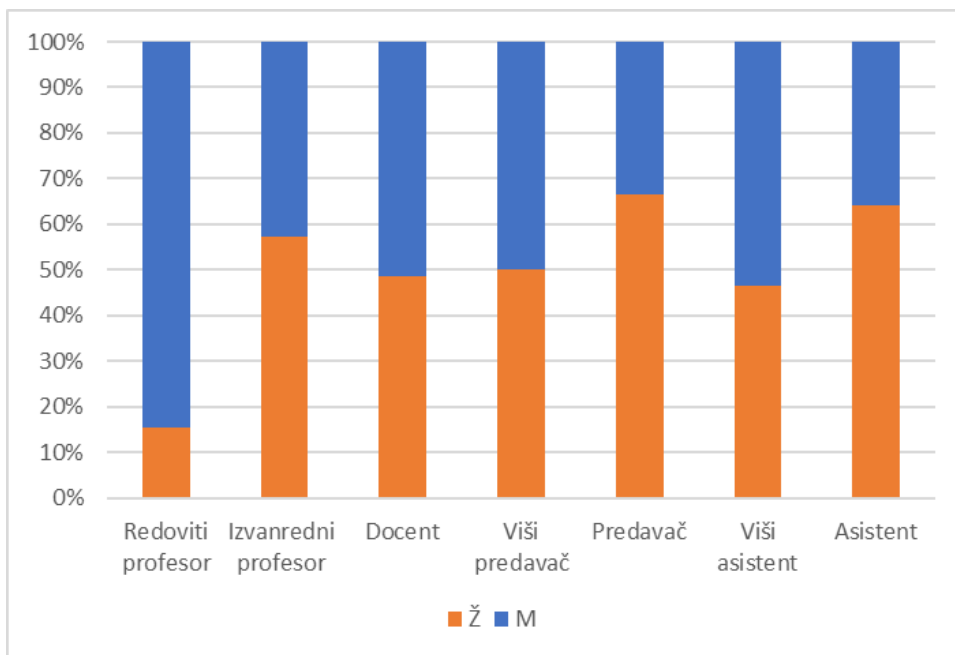

Slika 5. Struktura studenata na poslijediplomskim studijima u ak. god. 2021./2022.

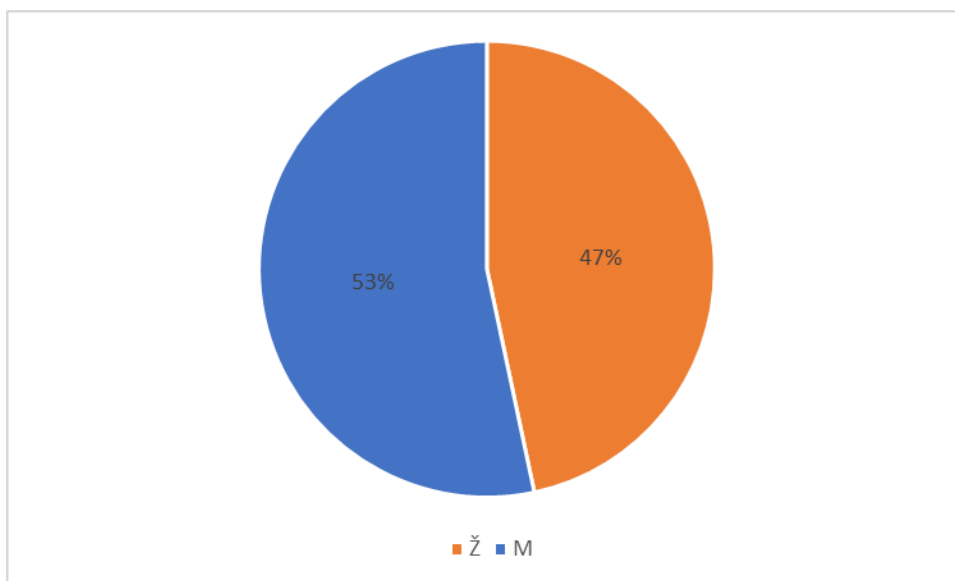
2.2. STRUKTURA ZNANSTVENO-NASTAVNOG OSOBLJA

Slika 6. Struktura znanstveno-nastavnog osoblja u 2022. godini (ukupno)

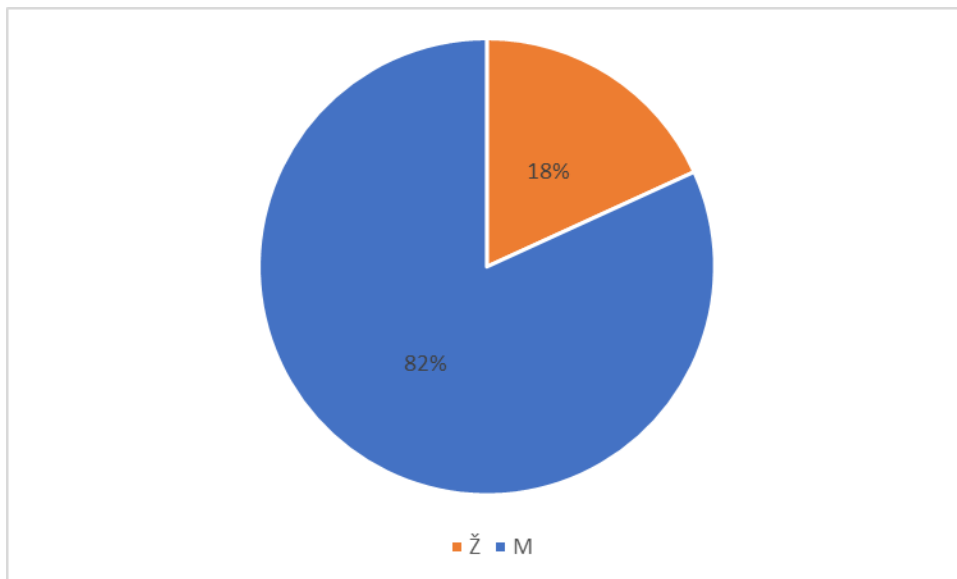

Slika 7. Struktura znanstveno-nastavnog osoblja u 2022. godini (po zvanjima)

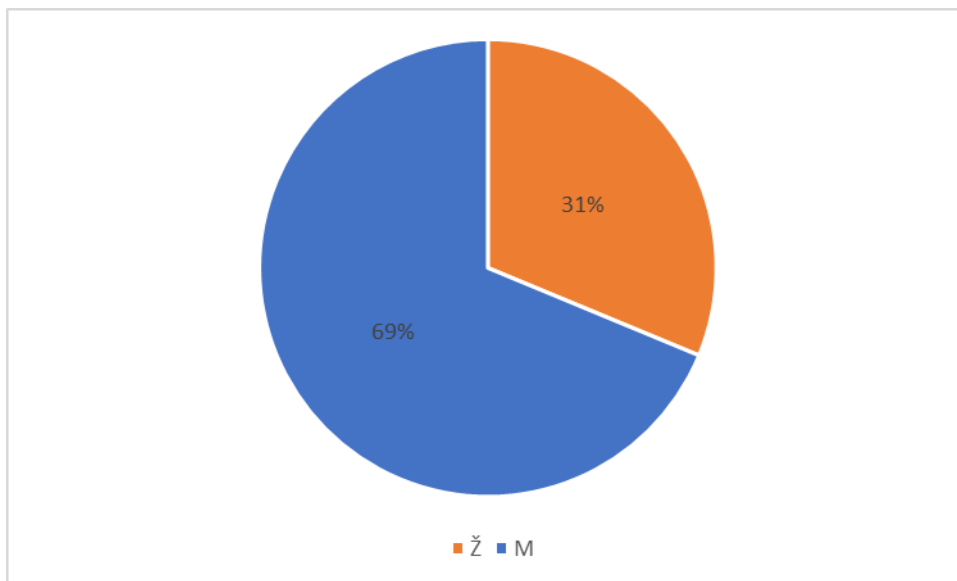

Slika 8: Struktura voditelja projekata 2020. - 2022.

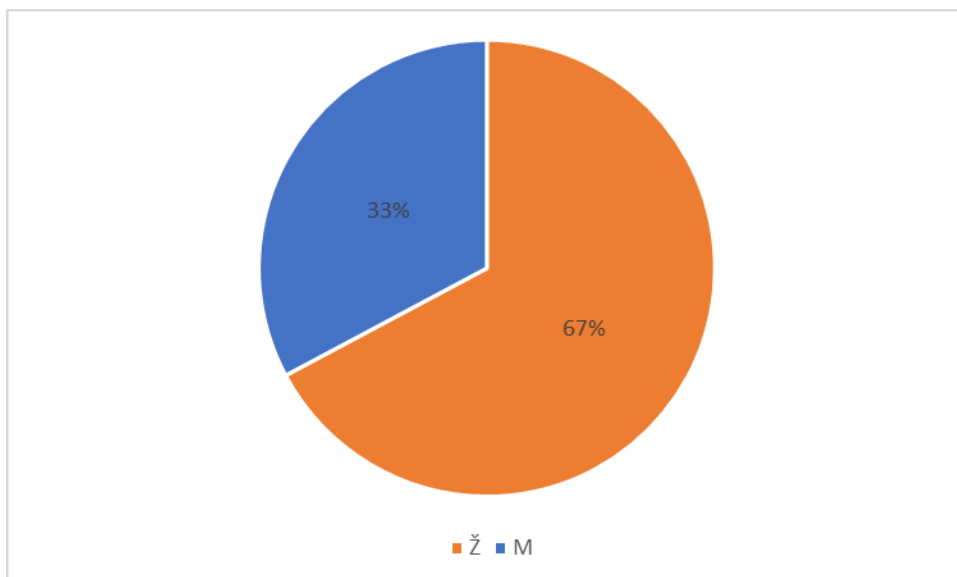
2.3 STRUKTURA ADMINISTRATIVNOG OSOBLJA

Slika 9. Struktura zaposlenika na rukovodećim položajima u 2022. godini

Slika 10. Struktura članova Senata u 2022. godini

Slika 11. Struktura administrativnog osoblja u 2022. godini

3. CILJEVI I MJERE ZA POSTIZANJE CILJEVA

Sveučilište donosi svoj Plan promicanja ravnopravnosti spolova za razdoblje 2022. – 2027. Predložene mjere imaju ishodište u rezultatima analize o stanju ravnopravnosti spolova na Sveučilištu. Provedena analiza postojećeg stanja na Sveučilištu pokazala je veću zastupljenost osoba muškog spola na rukovodećim pozicijama, ali ujedno i manjak osoba muškog spola u administrativnim poslovima i u nekim studijima, a manjak osoba ženskog spola u znanstveno-nastavnom zvanju (redoviti profesor/redovita profesorica).

Radna skupina je na osnovi analize postojećeg stanja odredila područja za unapređenje:

- A. Ljudski potencijali
- B. Institucionalno upravljanje
- C. Spolna ravnopravnost u učenju i poučavanju
- D. Znanstveno-istraživački rad
- E. Prevencija seksizma, seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja

A. LJUDSKI POTENCIJALI

Postupak zapošljavanja na Sveučilištu je transparentan proces, u potpunosti se provodi sukladno odredbama Zakona o radu, Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama, Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje i Pravilnika o ustroju i o radu Sveučilišta.

Napredovanje zaposlenika Sveučilišta definirano je Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a Kolektivnim ugovorom za znanost i visoko obrazovanje utvrđeno je pravo produženja roka za reizbor zaposlenicima na znanstveno-nastavnim radnim mjestima koji koriste pravo na roditeljni i/ili roditeljski dopust. Na Sveučilištu ne postoje mjere za poticanje karijernog napredovanja osoba podzastupljenog spola ni radna mjesta namijenjena isključivo ženama ili muškarcima.

Vezano uz harmonizaciju poslovnog i privatnog života, sve mjere regulirane su Zakonom o radu. Zaposlenici se redovito mogu informirati o svojim pravima i obvezama u Službi za pravne, kadrovske i opće poslove te u drugim službama Sveučilištima. Jednakost plaća regulirana je Zakonom o radu, Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama te Pravilnikom o ustroju i o radu Sveučilišta.

CILJ A.1. HARMONIZACIJA OSOBNOG ŽIVOTA I POSLOVNIH OBAVEZA I ODGOVORNOSTI

Planirane mjere:

- imenovanje odgovorne osobe za informiranje zaposlenika – roditelja
- informacijska kampanja o pravima zaposlenika - roditelja
- osiguravanje potrebnih podataka i potpore za očeve koji koriste roditeljski/očinski dopust

Vremenski okvir provedbe mjera

- listopad 2022. – rujan 2027.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Rektor/ica
- Tajnik/ca
- Prorektori/ce
- Pročelnici/ce i dekan/ica

Pokazatelji

- odluka o imenovanju osobe za informiranje o roditeljskim pravima zaposlenika
- provedena informacijska kampanja o pravima zaposlenika – roditelja

CILJ A.2. USKLAĐIVANJE POSLOVNOG I PRIVATNOG ŽIVOTA ZAPOSLENIKA

Planirane mjere

- izrada i usvajanje Pravilnika o reguliranju rada od kuće

Vremenski okvir provedbe mjera

- siječanj 2023. – rujan 2023.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Senat
- Tajnik/ca
- Služba za pravne, kadrovske i opće poslove

Pokazatelji

- izrađen i usvojen Pravilnik o reguliranju rada od kuće

B. INSTITUCIONALNO UPRAVLJANJE

Upravljanje Sveučilištem regulirano je Statutom, Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kao i općim aktima Sveučilišta. Međutim, u navedenim dokumentima pitanja ravnopravnosti spolova nisu u cijelosti riješena (izuzev sprječavanja diskriminacije). Analiza postojećeg stanja na Sveučilištu pokazala je veću zastupljenost muškaraca na rukovodećim položajima u organizacijskim jedinicama Sveučilišta.

CILJ B.1. OSNIVANJE TIJELA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Planirane mjere

- implementacija Plana promicanja ravnopravnosti spolova
- usklađivanje općih akata Sveučilišta s direktivama Europske unije o ravnopravnosti spolova

Vremenski okvir provedbe mjera

- rujan 2022. – rujan 2027.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Rektor/ica
- Senat
- Tajnik/ca
- Prorektori/ce
- Služba za pravne, kadrovske i opće poslove

Pokazatelji

- ostvareni ciljevi iz Plana promicanja ravnopravnosti spolova
- opći akti Sveučilišta usklađeni s direktivama Europske unije o ravnopravnosti spolova

CILJ B.2. RAVNOMJERNA ZASTUPLJENOST OSOBA PREMA SPOLU U TIJELIMA UPRAVLJANJA

Planirane mjere

- pri imenovanju pojedinačnih ili kolegijalnih tijela, kada je to moguće s obzirom na odredbe propisa, kao jedan od kriterija uzeti i ravnomjernu zastupljenost prema spolu
- osnivanje Povjerenstva za poticanje sudjelovanja žena u tijelima upravljanja

Vremenski okvir provedbe mjera

- rujan 2022. – rujan 2027.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Prorektori/ce
- sastavnice Sveučilišta
- Pročelnici/ce odjela i dekan/ica fakulteta
- Vijeća

Pokazatelji

- osnovano Povjerenstvo za poticanje sudjelovanja žena u tijelima upravljanja
- godišnja izvješća iz kojih je vidljiv sastav upravljačkih tijela Sveučilišta

C. SPOLNA RAVNOPRAVNOST U UČENJU I POUČAVANJU

Nastavni planovi i programi Sveučilišta nisu usklađeni u smislu spolno osjetljivog poučavanja i nisu još uvijek dovoljno prepoznati u hrvatskom sustavu visokog obrazovanja. Poučavanje ovog tipa podrazumijeva obraćanje pozornosti na razlike među spolovima u stvaranju nastavnog plana i programa te u ponašanju na nastavi te potiče primjeren interes za izloženo gradivo kod studenata oba spola.

CILJ C.1. UPORABA SPOLNO OSJETLJIVOG JEZIKA

Planirane mjere

- donošenje smjernica o uporabi spolno osjetljivog jezika

Vremenski okvir provedbe mjera

- listopad 2022. – ožujak 2023.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- radna skupina za izradu smjernica o uporabi spolno osjetljivog jezika
- Tajnik/ca

Pokazatelji

- imenovana radna skupina za izradu smjernica o uporabi spolno osjetljivog jezika
- izrađene i usvojene smjernice o uporabi spolno osjetljivog jezika

CILJ C.2. EDUKACIJA O POSLJEDICAMA SPOLNO UVJETOVANOG NASILJA

Planirane mjere

- kontinuirano izrađivanje, publiciranje i diseminacija znanstvenih i edukativnih materijala o sprječavanju spolno uvjetovanog nasilja

Vremenski okvir provedbe mjera

- listopad 2022. – ožujak 2027.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Pročelnici /ce odjela i dekan/ica fakulteta
- Tajnik/ca

Pokazatelji

- izrađeni, objavljeni i diseminirani materijali o sprječavanju spolno uvjetovanog nasilja

CILJ C.3. POVEĆANJE RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA NA STUDIJSKIM PROGRAMIMA

Planirane mjere

- detektiranje i analiziranje razloga spolne podzastupljenosti muškaraca te otklanjanje prepreka većem uključivanju muškaraca u područja u kojima su podzastupljeni
- provođenje edukacija i motiviranje učenika i studenata za upise na studij sestrinstva, sociologije, komunikologije, medicine i psihologije

- priprema mjera za uravnoteženu zastupljenost studentica i studenata na planiranom preddiplomskom studiju *Softversko inženjerstvo za društvene primjene*

Vremenski okvir provedbe mjera

- listopad 2022. – ožujak 2027.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Rektor/ica
- Prorektori/ce
- Pročelnici/ce odjela i dekan/ica fakulteta
- Tajnik/ca

Pokazatelji

- unapređenje ravnopravne spolne zastupljenosti u društvenim i humanističkim znanostima
- provedene mjere spolne uravnoteženosti zastupljenosti studentica i studenata na planiranom preddiplomskom studiju *Softversko inženjerstvo za društvene primjene*

CILJ C.4. UNAPRJEĐENJE POLOŽAJA STUDENATA I STUDENTICA S DJECOM

Planirane mjere

- informiranje studentica o mogućnosti mirovanja studentskih obveza za vrijeme trudnoće
- olakšavanje studenticama nastavak studiranja po prestanku mirovanja studentskih obveza u mjeri u kojoj je to moguće u okviru propisa i općih akata
- informiranje muških studenata o mogućnostima obavljanja studentskih obveza uz obavljanje očinskih obveza

Vremenski okvir provedbe mjera

- listopad 2022. – ožujak 2023.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Pročelnici/ce odjela i dekan/ica fakulteta
- Tajnik/ca
- Služba za pravne, kadrovske i opće poslove
- Studentska služba

Pokazatelji

- statistika mirovanja studentskih obveza i nastavka studija

CILJ C.5. OSNIVANJE I POKRETANJE CENTRA KARIJERA

Planirane mjere

- praćenje, analiza i podrška studentima u realizaciji poduzetničkih ideja
- uspostava suradnje s poslovnim i gospodarskim sektorom u području provođenja stručne prakse i stručnog usavršavanja studenata
- provođenje znanstvenih i ostalih projekata u suradnji sa znanstveno-nastavnim osobljem

Vremenski okvir provedbe mjera

- listopad 2022. - listopad 2023.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Senat
- Tajnik/ca
- Služba za pravne, kadrovske i opće poslove
- Studentska služba

Pokazatelji

- osnovan Centar karijera

D. ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na razini Sveučilišta ne postoje jasne smjernice o integraciji dimenzije spola u znanstveno-istraživački rad. Unatoč činjenici da su rezultati analize postojećeg stanja većinom pokazali ravnopravnost spolova u zastupljenosti zaposlenika u suradničkim, nastavnim i znanstveno-nastavnim zvanjima docenata i izvanrednih profesora, vidljiv je značajan manjak zastupljenosti žena u znanstveno nastavnom zvanju redovitog profesora/redovite profesorice.

Sveučilište će provesti mjere s ciljem uspostavljanja ravnoteže zastupljenosti spolova u znanstveno-nastavnim zvanjima.

CILJ D.1 ODRŽAVANJE RAVNOTEŽE U ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKOM RADU

Planirane mjere

- promocija i provođenje kampanja o razbijanju stereotipa o spolno predodređenim zanimanjima
- provođenje edukacije/radionice o razvoju karijera koje uključuju osnaživanje u području istraživanja u skladu s ciljevima spolne ravnopravnosti

Vremenski okvir provedbe mjera

- listopad 2022. – listopad 2025.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Prorektori/ce
- Pročelnici/ce odjela i dekan/ica fakulteta
- Tajnik/ca
- Služba za pravne, kadrovske i opće poslove

Pokazatelji

- provedena kampanja
- održana edukacija

E. PREVENCIJA SEKSIZMA I SPOLNOG UZNEMIRAVANJA

Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko neželjeno ponašanje spolne naravi. Seksizam, seksualno uznemiravanje i zlostavljanje te seksualna diskriminacija najstrože su zabranjeni u akademskoj zajednici, pa tako i na Sveučilištu.

Dostojanstvo zaposlenika štiti se od uznemiravanja ili spolnog uznemiravanja na način da Sveučilište zaposlenicima osigurava uvjete rada u kojima oni neće biti izloženi uznemiravanju ili spolnom uznemiravanju. Ta zaštita uključuje i poduzimanje preventivnih mjera.

Sveučilište će nastaviti provoditi, nadgledati i poboljšavati postojeći sustav s ciljem jačanja povjerenja u instituciju te pružanja sigurnog i dostojanstvenog okruženja svim svojim studentima, zaposlenicima i gostima.

Na Sveučilištu postoje propisani mehanizmi prijave uznemiravanja i spolnog uznemiravanja, ali ti su mehanizmi nedovoljno poznati zaposlenicima i studentima Sveučilišta.

CILJ E.1. JAČANJE SUSTAVA I POVEĆANJE VIDLJIVOSTI MEHANIZAMA ZA BORBU PROTIV SPOLNOG UZNEMIRAVANJA

Planirane mjere

- organizacija tematskog predavanja za zaposlenike i studente o spolnom uznemiravanju, prevenciji spolnog uznemiravanja i nužnosti pravovremene prijave

Vremenski okvir provedbe mjera

- listopad 2022. – listopad 2025.

Odgovorne osobe i/ili tijela

- Povjerenstvo za poticanje ostvarenja ravnopravnosti spolova
- Tajnik/ca
- Služba za pravne, kadrovske i opće poslove

Pokazatelji

- održano predavanje za zaposlenike i studente Sveučilišta na temu mehanizama i značaju prijave diskriminacije i spolnog uznemiravanja
-